

Geachte informateur,

Graag doe ik een dringend beroep op u namens 30.000 boeren, tuinders, kwekers en telers: laat de nieuwe coalitie de Nederlandse landbouw uit de impasse halen! Boeren leven al te lang in onzekerheid. Onzekerheid over hoe een toekomstbestendig bedrijf eruit ziet. Essentieel is of onze boeren in de toekomst nog wel een boterham kunnen verdienen en kunnen investeren. Er is zorg over de doelen die zij moeten halen voor natuur, klimaat, bodem, water en dierenwelzijn. Voorts moet de hoogste prioriteit liggen bij de zogenaamde PAS-melders, interimers en overige knelgevallen: boerengezinsbedrijven die illegaal zijn verklaard en geen zicht hebben op een oplossing. Dat kan anders, en dat moet ook anders.

Om uit deze impasse te komen, zijn drie thema's doorslaggevend:

Een: laat een nieuw kabinet er in Brussel op aandringen dat er een Europese voedselstrategie komt. Door klimaatverandering gaan voedselooftoestanden in Zuid-Europa steeds vaker verloren. Maar al het beleid dat vanuit Brussel op ons afkomt, is gericht op het krimpen van onze voedselproductie. Als Europa in de toekomst haar eigen burgers wil blijven voeden, dan moet duurzaam voedselbeleid vooropstaan, in balans met natuur- en klimaatbeleid. Immers, we leven in Noordwest-Europa in een vruchtbare delta. Dat realisme ontbreekt in Europa.

Twee: vernieuw het landbouwbeleid zodat het haalbaar, realistisch en juridisch uitvoerbaar is. Geef boeren voldoende tijd om doelen te halen. En geef hen ruimte voor vakmanschap. Stop met de permanente stapeling van geboden, verboden en regeltjes. Het is te gek voor woorden om te werken met kalenderlandbouw waarin de boer voorgeschreven krijgt in welke week hij zijn aardappels of penen mag oogsten. Zet de boer aan het stuur, en kies als nieuwe coalitie voor doelsturing op het boerenerf.

Drie: investeer in 'blijvers' en jonge boeren die naar een duurzame toekomst willen. Stop met beleid dat eenzijdig focust op boeren die willen stoppen. Investeer volop in innovatie om bedrijven te verduurzamen. En werk daarnaast aan regelingen voor boeren die hun bedrijf meer natuur-inclusief willen maken (extensiveren) of willen verplaatsen. En, niet in de laatste plaats: stimuleer volop dat boeren bij kunnen dragen aan agrarisch natuur- en landschapsbeheer – en geef hen daar een eerlijke vergoeding voor.

Boerenbedrijven, het agrarisch onderwijs en de landbouwuniversiteit vormen voor Nederland een belangrijke economische kracht: Nederland is landbouwland. Een vruchtbare delta waar stad en boerenland samengaan. Die combinatie vormt het DNA van ons land. Onze polders met koeien in de wei, onze vruchtbare akkers en bollenvelden zijn de dragers van ons landschap. En boeren zijn daar de belangrijkste beheerders van. De impasse doorbreken, betekent dat zij dat ook in de toekomst kunnen blijven. Dat betekent: werken vanuit de overtuiging dat boer en natuur geen tegenstanders zijn, maar bondgenoten.

Menig boer ligt al te lang wakker van de opdracht die voor u ligt. Ik wens u veel succes toe met deze belangrijke taak.

Hoogachtend,
Sjaak van der Tak